

PALOMA

de *Palou*, i El C. de Neroles» (1955).

A Folgueroles (Osona) Verdaguer menava terres al *Coll de Palou* 1882 (*Epist.* III, 240 i n. 10); jo hi he oït coll de *Plou*, i així és com ho escriu el poeta en *Escr. Inéd.* (Casac. I, 162).

Antic castell, amb ruïnes d'església, dalt d'un turó, a 1 k. de St. Pere de Ribes (Font Rius, *C.d.p.*, p. 673).

Palom, Palomar, V. Paloma

PALOMA

Amb una selecció de derivats i compostos del ll. PALUMBES 'colom silvestre' (*DECat.* VI, 208a46-209a57).

Vall Paloma i *Puig de Paloma*, NLL antics del terme de Ceuró, documentats l'any 1073 (Arx. Solsona). *La Paloma*, barri marítim de la platja de Bellreguard (H. de Gandia). *Mas de la ~*, a Atzeneta del Maestrat (XXIX, 20.24). *Lloma la ~*, te. Serra de la Calderona (XXX, 63.20). *Canterilla de la ~*, a Nàquera (XXX, 67.16). *Palomes*, masia, a Rubió (Coromines, 1932).

El Palomar, municipi de la Vall d'Albaida, drenat pel barranc de Junda, afluent del riu d'Albaida per l'esquerra. Més al sud hi ha el terme separat de la *Muntanya del Palomar*.

PRON. MOD.: *el palomár*, oït a Benigànim per Coromines (XXXII, 10).

Sant Andreu de Palomar, barri de Barcelona, al límit amb Santa Coloma i Montcada. Va ser municipi fins al 1897.

DOC. ANT.: 1003: *Palumbare* (*Cart. St. Cugat* II, 32); 1064: *Sti. Andree de Palumbario* (*BABL* XII, 502); 1067: *Sant Andreu de Palumbario* (Mas, *NHBna.* X, 77); *S. Andree...de Palumbario* (*Cart. St. Cugat* II, 366); 1136: *in parr. S. Andree de Palumbario juxta collum de Fenestrelas* (Albon, *Temple*, 94); 1038: *Sancto Andreo de Palomar* (Balari, *Orígenes*, 643). En una comunicació a Coromines (c. 1960), Ll. Nicolau d'Olwer deia que cap al 1890 la gent deia popularment *Sant Andreu d'Empalomar* (*əmpəɫumá*). És possible que es tractés d'una prefixació del tipus *En-Bas, En-Sija, En-Valira*.

Roques d'Empalomar (pron.: *əmpəɫumá*): grans esqueis, en el Berguedà, no lluny de Peguera, en el terme de Cercs (Coromines, 1931). NL amb *En-* locatiu prefixat (*Top. Hesp.* II, 179-180).

Torre del Palomar, gran casa senyorial del municipi de Sant Mateu del Maestrat. *Torre de ~*, a Benicàssim (Mateu, *País Valencià*, 54). Sengles partides *el Palomar*, a Benassal (XXIX, 49.1), Aín (XXXIX, 166.22) i Morvedre (XXX, 26.10). *Es Palomar*, són tres

roques situades a la costa de Tossa.

Palomaret, partida i barri de cases del municipi de Petrer (XXXVI, 40.13). *El Palomaret*, mas, a Onil (XXXV, 174.7).

5 *El Palomer*, masies, en el terme de Sant Llorenç de Cerdans. *Doc. Ant.: 1168: manso de Palomer* (Alart, *RLR* II, 289). *Palomer*, un dels cims alts de la vall de Tor (Cor., 1931).

El Palomerol, partida antiga de Sant Iscle de les 10 Feixes: 1077: *ipso Palomerolo* (*Cart. St. Cugat* II, 352).

Sa Palomera, rocassa a l'extrem O. de la platja de Blanes. *Coll de Sa ~*, entre els aiguavessos de la riera de Tossa i els de Montbarbat, entre Montgròs i la muntanya de Rossell (Cor., 1930). *Feixa ~*, a Llessui (XXXVI, 193.18). *Palomera*, collada i mas, en el terme de Gombrèn (Cor., 1931; C.A.Torràs, *Berg.*, 126). *Pica Palomèra*, cim de la *serra de pica Palomèra*, vall d'Aran, que separa les valls de Toran, Unyòla i Varradòs: hi ha *l'estany de pica Palomèra* i *els meners de pica Palomèra*. *Serra ~*, massís muntanyós de la Vall de Cofrents, al sector occidental del terme d'Aiora.

25 *Torrent i camps de ~*, NLL antics del terme de Tortosa (*BABL* VII, 38; IX, 393). *Riu de ~*, afl. de l'Arieja a la capçalera, on separa Andorra de l'Alta Cerdanya. *Coma ~*, a Cabdella (XXXVII, 147.25). *La Palomera*, mas, a Sant Joan de Fàbregues (Cor., 1931). *Palomera*, vila antiga prop del castell de Betesa.

30 DOC. ANT.: 1007: *in villa Lacera et Palomera* (*Cart. Lavaix*, 60); 1140: *homines de Lacera et Palomera* (*ibidem*, 100).

La Palomera, antic lloc del municipi d'Andratx. *Coll de Palomeres*, a un 10 minuts d'Horsavinyà, en la carena del Montnegre (Cor., 1930).

Palmerola, poble i municipi del Ripollès, al S. dels rasos de Tubau, a la capçalera de la riera de Merlès.

40 PRON. MOD.: *puməɾəɫə*, oït per Coromines a Palmerola (XXXVIII, 130.13); «*Palmerola o Pomarola com diuen al país*» (C.A.Torràs, *Berg.*, 121).

DOC. ANT.: *ActeSdu 839-Capbreu del cartulari: Palomera sive Palomerola* (ed. P. Pujol, 227); 1293: *Palmerola* (Hinojosa, *Reg.Señ.Cat.*, 349); 1359: *Palmerola* (*CoDoACA* XII, 65). Prové de PALUMBARIO-LA «colomaret», amb síncope: *Palomerola* > *Palmerola*.

El Palomero, muntanya, en el terme d'Erill (XIII, 160). Amb -o pre-catalana conservada (*E.T.C.* I, 120-122).

Casa de Palomàra i *Barranc de Palomàra*, en el terme de Simat de Valldigna (XXXI, 184.15); amb el tractament -ARIA > -ARA, propi de certes zones mossàrabs, exposat a l'art. *Cáro*.

Castell-Palom, NL antic del terme de Llaés. Es